

ХАЛҚАРО ПАРЛАМЕНТАРИЗМ: ҲАМКОРЛИКНИНГ ЯНГИ ИСТИҚБОЛЛАРИ

Наримон УМАРОВ,
Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутати

Марказий Осиё дунё ҳамжамиятида ракобатбардош меҳнат ресурслари кўпайиб бораётган ва иктиносидой жиҳатдан тезкор ўсаётган минтақа десак, тўғри бўлади. Умумий ўзгаришлар орасида минтақа парламентлари ҳам ўзаро ҳамкорликни ишончли ва янги стратегик даражага кўтариш билан боғлик йўналишида катта ютуқларга эришмоқда.

Ўзбекистон мезонлик қилган тадбиринг негизида ҳам минтақамизда яратиглан янги муҳит, янги истиқболларга эришишга қатъий қадамлар кўйлаётган ҳаракатлар натижасидир. Беъз исмаски, ушбу асамблейя Ватанимиз ва хорижда катта эътибор жалб қилди ва чукур қизиқиш билан кузатиб борди.

Марказий Осиё минтақасида яхши кўшничилик, ишонч муҳитининг яратилиши ҳамда иктиносидой ўсимиша виҳоди муроҷаат билан қарашади. Шунингдек, Ўзбекистонда қонунчилик фаолиятининг янги босқичда ривожланishi мамлакатимизнинг жаҳон ҳуқуқи ҳамжамиятияга интеграциялашув жараёнларини жадаллаштиримоқда. Шу ўринда қайд этиб ўтиш кераки, "Қонун устуворлиги индекси", "Жаҳон адолат лойиҳаси" каби нуфузли ҳалқаро рейтингларда мамлакатимизнинг ўрни мунтазам яхшиланни бормоқда.

Анжуумандан давлатимиз раҳбари дунё парламентларига муроҷаат билан қарашади. Унда таҳликали вазиятда дунё парламентларининг дозлар мосалалари бўйича бир катор ташабbuslar ишончлиларга суриди. Жумладан, минтақавӣ тинчлик ва хавфисизлик, иким ўзгариши, жамиятда хотин-қизлар

Парламентлараро иттифоқнинг 150-юбилей Ассамблеяси илк бор ўзбекистонда ўтказилгани юртимизнинг жаҳон миқёсидаги обўсии ортиб бораётганидан далолатdir. Давлатимиз раҳbari дунёда тинчликни саклаш, иктиносий тараккиёт ва адолатни таъминлаш борасидаги сайд-ҳаракатларни фаоллаштиришга замоннинг ўзи даъват этмоқда.

Зиёдбек ЮНОСОВ,
Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутати

Президентимиз ўз нутқида бир қанча аниқ ташабbusларни, жумладан, ёшлар парламентлари учун глобал платформа яратиш ва унинг таъкидлаганидек, бундай ўта оғир шароитда парламентларни дунёда тинчликни саклаш, иктиносий тараккиёт ва адолатни таъминлаш борасидаги сайд-ҳаракатларни фаоллаштиришга замоннинг ўзи даъват этмоқда.

Шунингдек, сунъий интеллект эти

каси бўйича глобал стандартлар за

рурги айтилди. Таъкидланганидек, технологиянинг жадал ривожланishi

эҳтимолий таҳдидларни минимал

лаштириши ва ундан фойдаланишда

адолатни таъминлаш учун ўз вақтида

ҳуқуқий асослар яратишни талаоб қилди. Шу босис ўзбекистон тақлифлари

ПИ стратегиясининг мақсад ва руҳига

осиёлик аёлларнинг иктиносий-иктиносий ва ҳуқуқий-сиёсий фаоллигини оширишга қаратиглан резолюцияси кўллаб-кувватланишига умид билдири.

Шунингдек, сунъий интеллект эти

каси бўйича глобал стандартлар за

рурги айтилди. Таъкидланганидек, технологиянинг жадал ривожланishi

эҳтимолий таҳдидларни минимал

лаштириши ва ундан фойдаланишда

адолатни таъминлаш учун ўз вақтида

ҳуқуқий асослар яратишни талаоб қилди. Шу босис ўзбекистон тақлифлари

ПИ стратегиясининг мақсад ва руҳига

осиёлик аёлларнинг иктиносий-иктиносий ва ҳуқуқий-сиёсий фаоллигини оширишга қаратиглан резолюцияси кўллаб-кувватланишига умид билдири.

Ассамблеяда 140 дан ортиқ мамлакат парламентлари вакиллари иштирокчи

ро, таҳриба алганиши, глобал муммалорни ҳал этишдаги

музаббифларни ҳал этишдаги

БУГУННИНГ ГАИИ

ХАВАСЛАРДА

ХАЗОН БЎЛАЁТГАН ЎСМИРЛАР

Вояга етмаганларга автомобиль ижарага бериш:
хавфли тенденция ва хуқуқий бўшликлар ҳақида
жиддий ўйлаб кўриш шарт

Бугунги кунда Ўзбекистонда автомобиль ижараси бозорининг жадал ривожланаётгани кувонарли хол. Бу хизматлар иктисодига ижобий таъсири билан бирга, фукаролар учун қулайлик яратмоқда. Аммо, афсуски, ушбу ўйналишида баъзи назоратсиз фаoliyatlар ва конунчиликдаги бўшликлар боис салбий ҳолатлар хам ортиб бормоқда. Жумладан, гоҳ вояга етмаган, ҳайдовчилик гувоҳномасига эга бўлмаган шахсларга ҳам пул эвазига автомобиль ижарага берилмоқда. Бу эса кўйлаб ўйл-транспорт ходисаларига, ҳатто инсон хаётига хавф тудрияётган фожиаларга сабаб бўлмоқда. Ижтимоий тармоклarda таркалган сўнгги машъум хабарга кўра, бундай автоҳалокат Наманганд шаҳрида яшовчи 9-синф ўкувчилари иштироқида содир бўлган.

Гулчеҳра АҲМЕДОВА,
Фарғона вилоят кенгаси матбуот котиби

Бу каби фожеаларнинг илдизи қаерда? Ҳаммамига маълум, сўнгги ийлларда ёшлар орасида мустакил ҳаракатланиш, транспорт восита-сига эгалли қилиш истаги ортиб бормоқда. Бу орзуни амалга ошириш йўлида кўплар ижарага автомобиль олиши йўлини танланмоқда. Аммо ижа-ричиларнинг аксариятни вояга етмаганлар, ҳатто баъзида ҳайдовчилик гувоҳномаси йўқ шахслардан иборат бўлаётгани – конунбузарлардан ташқари, бевосита хавфли ва фожеали ҳолатлар юзага келмоқда. Бунга сабаб бўлаётганд омилларга тўхталиб ўтсан. Булар – автомобиль ижараси билан шуғулланувчи шахс ва корхоналарнинг даромад ортидан кувиб, мижознинг ёши ва хуқуқий мақомини текширмаслиги, онлайн хизматларнинг кенгайгани сабабли назорат ме-

ханизмларининг заифлашуви. Яна ҳам ачинарлиси, вояга етмаганларнинг ижтимоий тармокларда нотўри тарғиботга берилishi, ижара хизматларига доир конунчиликда аниқ чекловларнинг йўқлиги ёки уларнинг олиши кўпланилишидир.

Шунни унутмаслигимиз керакки, ўйл-транспорт ходисаларida ҳайдовчилик кўнгликаси ва гувоҳномаси бўлмаган шахс бошқарган транспорт воситаси юқори хавф манбаидир. Бундан ташқари, ижарага олинган машиналардан жиноят содир этишда фойдаланилиши мумкин. Суѓурта ва хуқуқий маъсулити билан боғлиқ муаммолардан яна бира – ижарабчи томонидан зарар етказилганда на ижара берувчи, на суѓурта компаниялари жавобгарликни бўйнига олади. Ижтимоий ахлок ва жа-

моатчилик хавфсизлигига салбий таъсири ҳақида тўхтадиган бўлсак, вояга етмаганларнинг жазосиз қолиши, ижтимоий мухитда хуқуқий онсилини кучайтиради.

Хозирги вақтда Ўзбекистон Республикасининг "Йўл ҳаракати хавфсизлиги тўғрисида"ти қонунида транспорт воситасини бошқарни хуқуки факат ҳайдовчилик гувоҳномаси мавжуд шахсларга берилishi белгиланган. Бироқ автомобиль ижараси фаoliyatiда бу муаммо алоҳидча ва бағаси тартибида солинмаган. Натижада:

- автомобильни ижарага беришида мижознинг шахси мазлумотларини текшириши мажбурий эмас;

- ижарабчининг ёши ёки гувоҳномага эга эмаслиги учун жазони белгиловчи аниқ норма ўй;

- хусусий ижара фирмалари устидан назорат механизмишарни жуда суст.

Юзага келган хавфли ҳолатларни бартараф этиш ва вояга етмаганларга автомобиль берилishiшининг олини олиш учун куйидagi чоралар зарур, деб ўйлаймиз. Бу борада конунчиликни такомиллаштириш, "Транспорт воситалари ижараси тўғрисида" алоҳидча қонун қабул қилиниши, унда ижарабчи ва ижарага берувчининг хуқуқ ва мажбуриятлари олишига автоҳалокатларнинг олдини олишига эришиш мумкин.

Автомобиль ижараси соҳасининг назоратсиз ривожланиши нафақат иктиносид, балки ижтимоий ва хуқуқий муаммоларга ҳам сабаб бўлиши мумкин. Вояга етмаганларга транспорт воситасини ижарага бериш – бу хавфли ва маъсулитсиз ҳаракат бўлиб, ужамият хавфсизлигига таҳдид тудриди. Бу салбий иллатга қарши курашиб учун конунчиликни мустаҳкамлаш, давлат ҳамда жамоатчилик назоратини кучайтириш, айни пайтда, фуқаролик маъсулитини ошириш зарур бўлади.

дек, автомобилни фақат 21 ёшдан катта ва ҳайдовчилик гувоҳномасига эга шахсларга ижарага бериши доир мажбурий норма киритилиши лозим. Бундай талабни бузганлар учун мавъмурий ва жиноий жавобгарлик белгиланиши шарт.

Яна бир мухим тақлифимиз: электрон мониторинга тизимиши жорий этиши зарур. Шунда ҳар бир ижара ҳолатини ягона давлат тизимишга онлайн киритиши ва шахсий мавъмоптларни автоматик текшириш орқали ноқуний ижаравларнинг олди опинади. Бу борада ижтимоий реклама ва профилактика шиларини кучайтириш зарур. Ёшлар орасида ўйл ҳаракати маданияти, ҳайдовчилик масъулияти ҳақида мунтазам тушунтиши ишларини олиб бориш лозим. Ижара фирмалари ёмғирдан сўнг чиққан кўзикорин каби кўпайиб бораётган бир даврда уларнинг фаoliyatiлицензияларини жорий этиши керак. Ҳар бир ижарага машина берувчи субъект, ҳоҳ ўюридик, ҳоҳ жисмоний шахс бўлсин, руҳсатнома асосида фаoliyati юритилиши зарур. Лицензия олишида хавфсизлик ёки жавобгарлик талабларига қаттий амал қилинсанга авtoҳalokatларнинг олдини олишига эришиш мумкин.

Автомобиль ижараси соҳасининг назоратсиз ривожланиши нафақат иктиносид, балки ижтимоий ва хуқуқий муаммоларга ҳам сабаб бўлиши мумкин. Вояга етмаганларга транспорт воситасини ижарага бериш – бу хавфли ва маъсулитсиз ҳаракат бўлиб, ужамият хавфсизлигига таҳдид тудриди. Бу салбий иллатга қарши курашиб учун конунчиликни мустаҳкамлаш, давлат ҳамда жамоатчилик назоратини кучайтириш, айни пайтда, фуқаролик маъсулитини ошириш зарур бўлади.

Ибрат

Нью-Йоркдаги метролардан бирида, гижжакчи (скрипка) ўз созида 45 дақиқа давомида куй ҷалади. Бир-иқки қарсакдан ташқари, у бор-иёи 25-30 доллар чой-чақа тўплайди.

Аслида бу скрипка дунёдаги энг яхши мусиқачайлардан бири саналган Жошуа Белл эди.

Метрода Жошуа гижжак (скрипка) учун ёзилган 3,5 миллион долларлик энг мураккаб асарлардан бирини ижро этади.

Метрода гижжак ҷалишидан икки кун оддин Жошуа Белл Бостон театрида чиқши қиласи да ҳар бир ўриндиқлар учун чипта нархи ўртacha 100 доллар атрофида бўлади...

Тадқиқот шуни кўрсатдики, гайриоддий нарса оддий мұхитда порламайди ва кўпинча эътибордан четда қолади ва ҳамто паст баҳоланади.

Сен мукаммал бўлишинг мумкин, лекин агар сенга муносиб баҳо беришмаса, хотиржамликни ўқоттма ва ўзингга тегишили бўлган тарафга, истеводонг қадрланадиган, керакли бўладиган жойга ҳаракатланишида давом эт!

Саховат – беназир қадрият

"МЕХРИБОНЛИК УЙИ"ДА БАЙРАМ

Чилонзор тумани ҳоқимлиги ташабbusи билан болалар қалбига кувонч олиб кириш, ҳаётiga рангбаранглик кўшиши, уларни кўллаб-куватлаш ва меҳр-муҳабbat кўrsatiши максадида А.Хлебушкина номидаги 22-сонли "Мехрибонлик уйи"нинг бир гурух тарбияланувчиларининг хатна тўйи ўтказилади.

"Мехрибонлик уйи" байрамона руҳ олди. Бу ерда яшаб, таълим олаётган болаларнинг барчасининг қалбига кувонч олиб кириш, ҳаётiga рангбаранглик кўшиши, уларни кўллаб-куватлаш ва меҳр-муҳабbat кўrsatiши билан безатиди. Мехмонлар билан бир дастурхон атрофида ўтирган ўғил-қизлар байрамнинг янада эсда коларни бўлиб ўтишида ўз хиссаларини кўшилди: улар ўзларининг куй-кўшилари, жозидор рақслари билан даврага файз багишлади.

Тадбирда "Адолат" СДП Чилонзор туман кенгаси раиси Бахтиёр Рахимов ва туман кенгаси депутати Алишер Хусинов иштирок этиб, 122 нафар тарбияланувчига совға-самомлар, жумладан, спорт жиҳозлари, китоблар ва ўйнинг киёлар ҳади қилишди. Хатна тўйи ўтказиладиган болалар

ўзларига велосипедлар совға килинганида кувончларини яшира олмадилар.

Болаларнинг хурсандлиги ва юзларидаги табассум тадбир иштироқиларининг қалбига кўчи. Кемти кўнгилларга кувонч бахш этиш сабодан баҳраманд бўлиши. Улар хатна тўйи ўтказиладиган болажонларни кутлар эканлар, давлатимизнинг барча саъи-ҳаракати уларнинг соглом бўлиши ва баҳти келажаги учун қаратиганлигини, шунингдек, улар ҳам аёло ўқиши, чукур билим олиши ва турил касб эзлари бўлиб этишиб, муносиб фарзандлар сифатида Ватанга муносиб бўлишларини таъқидлашди. Ўз навбатида, ушбу масканда камол топаётган ўғил-қизлар ҳам уларга қаратилаётган эътибор ва фамхўрликка юрт хизматига камарбаста инсонлар бўлиб этишиб билан жавоб бериларини айтишиди.

Ўз мухбirimiz

Газета Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлиги томонидан 0018 раками билан 2006 йил 6 декабрда рўйхатга олинган. Козог бичим А-2. Ҳажми – 3 босма табоок. Офсет усулида босилган. Буоруга Г – 402

Адади – 2 008

Босишига топшишиш вақти – 21.00

Босишига топширилди – 21.10

Бахси келишилган нархда

Таҳририятга келган кўлжамалар тақриз килинмайди ва муаллифа кайтарилмайди. Реклама материаллари учун таҳририят жавобгар эмас. Газетанинг етказиб берилши учун обуани расмийнапштириган ташкилот жавобгар.

"Шарқ" НМАК босмахонасида чоп этилди. Корхона манзили: Тошкент шаҳри Буюк Турон кўчаси, 41-үй.

ADOLAT

Муассисе: "Адолат" СДП Сиёсий Кенгаси

QR коди
орқали
газетанинг
электрон
вариантини
юклаб олинг!

Бош мухаррир: Ислом ҲАМОРОЕВ

Таҳрир хайъати:

Робахон МАХМУДОВА
Бахром АБДУХАЛИМОВ
Наримон УМАРОВ
Мухаммад АЛИ
Гавҳар АЛИМОВА
Мухаррам ДАДАХОДЖАЕВА

Кодир ЖҮРАЕВ
Зухра ИБРАГИМОВА
Тошнӯлат МАТИБАЕВ
Тальят МУРОДОВ
Абдукамол РАХМОНОВ
Собир ТУРСУНОВ

Котибият – 71 288-42-14 (144); 90 900-72-15
Кабулхона – 71 288-42-12 (141)

НАШР
КЎРСАТКИЧИ: 100

ISSN 2091-5217

9772091 5210091

Газета 1995 йил 22 февралдан
чиқса бошлаган

Навбатчи мухаррир – Абдулоҳон Йўлдошев
Масъул котиб – Абдугани Содиков

Таҳририят манзили: 100043, Тошкент шаҳри,
Чилонзор тумани "Шарқ тонги" кўчаси, 23-үй.